

Orucumuz ve şükür borcumuz

Salih Bey: “Orucun şükre bakan yönü nelerdir?”

Biz her şey için Yüce Allah’a karşı şükür borçluyuz. Öyle ki, her isteğimiz karşılanıyor. Her ihtiyacımız görülüyor. Her derdimiz derman buluyor. Her duâmız cevap buluyor. Her dileğimize bakılıyor. Her acımıza inâyetle çare yetiştiriliyor. Gözümüz yollarda bırakılmıyor. Elimiz boş çevrilmiyor. Gönlümüz cevapsız terk edilmiyor. Hayatımız her saniye şefkatle ve ilgiyle kucaklanıyor.

Mübârek Ramazanın orucu ile Allah’ın nimetlerinden kısmen, yani belirli bir süre el etek çekmekle, Allah’ın nimetlerinin kıymetini çok iyi anlıyoruz. Allah’ın nimetlerine ne kadar muhtaç olduğumuzu çok iyi kavriyoruz. Olmasaydı, olmayacaktık derecesinde! Verilmeseydi, yaşamayacaktık ölçüsünde! Ekmeksiz, susuz, midemizin isyanlarına bakılmadan, ciğerlerimizin yangınına cevap verilmeden hayatımızı düşünmek bile mümkün değil! O halde şükürsüz hayat nasıl mümkün olabiliyor? Bu insan kadir kıymet bilmez bir yaratık mı? Teşekkürsüz bir hayatı insanlar arasında düşünmek bile tek kelimeyle vahşet! Ya Allah’a karşı şükürsüz yaşamak, ne kadar vahşet, ne kadar kabalık, ne derece dehşet olduğu açık değil mi?

Ramazan Risâlesi’nin İkinci Nüktesi’nde Bedüzzaman Hazretleri, Ramazan orucunun Cenâb-ı Hakk’ın nimetlerinin şükrüne baktığı cihetini nazara veriyor. Bedüzzaman Saîd Nursî’ye göre, çok kıymettâr olan o nimetleri elinden aldığımız tablacıya bir bahşîş verdiğimiz halde, Asıl Mal Sahibini, Asıl Göndericisini, Asıl Yaratıcısını tanımamak, görmezden gelmek ve yok saymak sonsuz derece akılsızlıktan başka bir şey değildir! Nitekim Cenâb-ı Hak hadsiz nimetlerini, tam zevkimize göre cins cins, tür tür, çeşit çeşit, her mevsimde ayrı ayrı olacak şekilde yeryüzüne yaymış ve sermiştir. Tabîidir ki, o nimetlerin karşılığında şükür istiyor. O nimetlerin görünen sebepleri ise, yani bize getiren araçlar ve eller ise tablacıdan başka bir şey değildir. Oysa tablacılara, bize getiren ellere, araçlara, üreticilere, bir fiyat vermeden, onlara minnettâr olmadan, onlara teşekkür etmeden, onları yok sayarak almıyoruz! Hattâ müstehak olmadıkları pek çok hürmeti ve saygıyı gösteriyoruz. Halbuki o nimetleri hakikî veren, yaratan, halk eden, sırf bizim için var eden, yokluk göstermeyen, darlık göstermeyen Allah (cc), o nimetler vasıtasıyla, o araçlardan ve sebeplerden hadsiz derece daha fazla şükre lâyıktır!

İşte Allah’a teşekkür etmek; o nimetleri doğrudan doğruya Allah’tan bilmek, o

nimetlerin kıymetini takdir etmek ve o nimetlere kendi ihtiyacını tam hissetmekle mümkündür. Ramazan-ı Şerif'teki oruç da bize bunu sağlıyor! Hakîkî, hâlis, içten, riyâsız, gölgesiz, gösterişsiz, samîmî, kapsamlı ve geniş bir şükrün anahtarını bize veriyor.

Çünkü bu insanlar sâir vakitlerde mecburî olarak aç ve susuz bırakılmazlarsa, hiç aç kalmadıklarından, hiç susuzluk nedir bilmediklerinden, nimetlerin yüksek ve hayatî kıymetini bile fark etmiyorlar, anlamıyorlar! Onlarsız olur zannediyorlar! Olmadığını görmeleri gerekiyor! Meselâ bir parça kuru ekmek, dâimâ tok olan zenginın gözünde nimetten bile sayılmıyor! Oysa onda yüksek bir nimet derecesi vardır. Bunu ona göstermek gerekiyor ve hissettirmek gerekiyor.

Halbuki o kuru ekmeğin bir mü'minin nazarında çok kıymettâr bir nimet olduğuna iftar vaktinde dili şahitlik ediyor, mîdesi şahitlik ediyor, gözü şâhitlik ediyor. İşte Ramazan-ı Şerif'te padişahıtan en fukaraya kadar herkes, o nimetlerin kıymetlerini anlamakla mânevî bir şükre mazhar oluyor.

Sonra; Bedüzzaman'a göre, gündüzde yemek ve içmekten alı konulması cihetiyle insan şunu tam anlıyor ki: "O nimetler benim mülküm değil! Çünkü ben onları yemek ve içmekte hür değilim! Demek, başkasının malıdır! Başkasının verdiği şeydir! Eğer gerçekten benim mülküm olsaydı kimse beni onları yemekten ve içmekten alı koymayacaktı! Kimse elimi tutmayacaktı! Şu baş döndüren açlığa karşı kimse beni onlardan vazgeçiremeyecekti! Oysa ben onları yemek için emir bekliyorum! Ferman bekliyorum! Onları, gerçek sahibi olan Allah'ın adıyla yiyebileceğime dâir yüksek sesle yapılacak ilânı, Allah'tan gelecek izni ve müsaadeyi bekliyorum! Demek onlar Allah'ın mülküdür!"

İşte Ramazan-ı Şerifin orucu bu cihetiyle hakîkî insanlık vazifesi olan şükrün anahtarı hükmüne geçmektedir.¹

Dipnot: 1- Mektûbât, s. 388.